

Scenariusz audycji – **Blues i jazz**

Cele Audycji: Przybliżenie uczniom pojęcia bluesa oraz jego związków z jazzem.

Pomoc Dydaktyczna

Pomocą jest materiał multimedialny – prezentacja zawierająca teksty opisowe, zdjęcia postaci jazzu, fragmenty nagrań utworów.

Pojęcie bluesa

Tematyka bluesa

Znaczenie bluesa dla jazzu

Znaczenie bluesa dla muzyki popularnej

Blues – integralny element jazzu

Nauka bluesa i jazzu

Najsłynniejsi bluesmani w jazzie

Pojęcie bluesa

Wprowadzenie do pojęcia bluesa. Wskazanie na różne rodzaje definicji bluesa. Dyskusja nad definicjami, pytanie do uczniów co mogą oznaczać definicje nastrojowa, socjologiczna, muzyczna.

Dyskusja co dla uczniów oznacza pojęcie feelingu. Czy jeśli słuchają muzyki, innej zazwyczaj niż blues, czują nastrój, aurę, koloryt, atmosferę. Próba wytłumaczenia uczniom, że to co potrafią odczuwać w wielu innych utworach muzycznych – to właśnie feeling, podstawowe pojęcie dla bluesa i jazzu.

Możliwe jest przeczytanie fragmentu:

*Wstajesz rano, siadasz na brzegu łóżka lub wyglądasz przez okno i nie podoba ci się co zobaczyłeś, gdy nie chcesz z nikim rozmawiać, choć nikt ci nic nie zrobił – co się dzieje wtedy z tobą? Jest w tobie **blues***

Zatem każdy, komu się przytrafiła wyżej wskazana sytuacja wie czym jest blues.

Zapytanie uczniów czy rozumieją i jak rozumieją sformułowanie/tytuł piosenki Bessie Smith: *Nikt nie chce Cię znać kiedy jesteś biedny i sam*. Czy ich zdaniem może ono być prawdziwe? Czy zgadzają się z takim sformułowaniem?

Tematyka bluesa

Wskazanie na rasowe i społeczne uwarunkowania bluesa. Odwołania do wiedzy uczniów o historii USA jak również niewolnictwa.

Na początku XX w. Afroamerykanie rozpoczęli emigrację z południowych regionów miejskich do miast na północ Stanów Zjednoczonych, dzięki czemu blues zaczął być popularny także w tych miastach.

Chociaż blues wyrósł ze smutku i biedy, w jego tekstach prócz narzekań na zły los, najczęściej w ostatnim zdaniu typowej bluesowej zwrotki, znajdziemy rozsądne, optymistyczne przesłanie.

Dyskusja: jaka może być funkcja takiego optymistycznego przesłania? i czy taka szczypta optymizmu może pomóc w życiu? Można nawiązać do trudnych warunków, w których dorastają hip-hopowcy.

Znaczenie bluesa dla jazzu

Przekazanie uczniom, że wybitni jazzmani uznają bluesa za źródło jazzu:

„**Blues jest źródłem prawdziwego jazzu**” - pisze Le Roi Jones w „Blues People”.

Wynton Marsalis: „**Blues to sposób grania jazzu**” (Blues is the key to playing jazz).

Powrót raz jeszcze do pojęcia feelingu.

Wskazanie wielu różnorodnych form bluesa, nazwanie ich i dyskusja z uczniami, nad tym, czy znają oni wskazane formy bluesa. Jakich uczniowie kojarzą wykonawców rhythm and bluesowych, soul bluesowych, funky bluesowych. Może kojarzą gospel? Wskazanie znaczenia bluesa dla muzyki popularnej. Dyskusja z uczniami czy znają wskazane postaci muzyki. Pytanie do uczniów czy przypuszczali, że istnieje taki związek?

Blues – integralny element jazzu

Celem tego tematu jest wskazanie uczniom dwóch podstawowych kwestii łączących jazz i blues.

Blues i jazz – łączy je feeling, prawda, magia. Jazz czerpie z bluesa „zagrywki” bluesowe, motywy, frazy itp.

Nauka bluesa i jazzu

Zachęta dla uczniów aby słuchali również bluesa. Wskazanie na prawdziwość cytatu zgodnie z którym „**naukę jazzu zaczynajcie od b l u e s a . Bez przyswojenia sobie bluesa, nigdy nie będziecie grać jazzu. Słuchajcie autentycznych bluesmanów, słuchajcie ich muzyki – wchłaniajcie nie tylko dźwięki i formy, ale przede wszystkim feeling, atmosferę, klimat i przesłanie (message) każdego wykonania**”.

Najsłynniejsi bluesmani w jazzie

Najwspanialszy jazzmani **Louis Armstrong, Charlie Parker, Miles Davis, Lester Young, Oscar Peterson, Cannonball Adderley, John Coltrane, a nawet Ornette Coleman i Cecil Taylor** zasłynęli jednocześnie jako niezrównani bluesmani. Takich przykładów jest znacznie więcej, również wśród polskich muzyków.

- Czarnoskórzy bluesmani: **Bessie Smith, Louis Armstrong, Big Bill Broonzy, Leadbelly, Lester Young, Coleman Hawkins, Robert Johnson, Meade Lux Lewis, Billie Holiday, Charlie Parker, Ben Webster, Count Basie, Duke Ellington, Louis Jordan, Ella Fitzgerald, Dinah Washington, Thelonious Monk, Cannonball Adderley, John Coltrane, Oscar Peterson, Herbie Hancock, B.B. King, Muddy Waters, John Lee Hooker, Elmore James, Ray Charles, Charles Mingus, Joe Williams, Clark Terry, Jimmy Rushing, Wes Montgomery, George Benson, Gene Harris, Horace Silver.**
- Muzycy rhythm and bluesowi: **Howlin' Wolf, T-bone Walker, Otis Rush, Buddy Guy, Chuck Berry, Fats Domino, Little Richard, Jimi Hendrix, Jimmy Witherspoon, Tina Turner, Aretha Franklin, Etta James; Alexis Corner, John Mayall, Eric Clapton, Steve Ray Vaughn, Carlos Santana, Dr. John, The Rolling Stones;** bluesmani w Polsce **Tadeusz Nalepa, Dżem** itd.

Dyskusja z uczniami o wnioskach i doprowadzenie do stwierdzenia, że właściwie największy jazzmani to również bluesmani lub na odwrót.